

Gemeente Kerkrade
Markt 33, 6461 EC Kerkrade
Postbus 600, 6460 AP Kerkrade
www.kerkrade.nl
gemeentehuis@kerkrade.nl
Telefoon 14 045

Datum 10 februari 2026
Zaaknummer 26it00304
Uw kenmerk Informatiebrief WZL
Ambtenaar [REDACTED]
Bijlage 1
Ons kenmerk

Onderwerp: Stand van zaken omtrent Warmtenet Zuid Limburg (WZL)

Geachte raads- en commissieleden,

Graag informeer ik u over de stand van zaken met betrekking tot de ontwikkelfase, Fase 3, van Warmtenet Zuid-Limburg (WZL).

De algemene achtergrond, doelstelling en regionale context van Warmtenet Zuid-Limburg zijn opgenomen in **Bijlage 1**. Deze bijlage bevat de **oorspronkelijke informatiebrief van Warmtenet Zuid-Limburg** en vormt de basis voor de hieronder beschreven toelichting vanuit Kerkrade.

De eerdere planning om begin 2026 een besluit te nemen over een vervolgfase van Warmtenet Zuid-Limburg is niet haalbaar. Fase 3 wordt binnen het bestaande mandaat en het beschikbare budget verlengd tot uiterlijk **1 juli 2026**. Voor deze verlenging is **geen aanvullende besluitvorming** nodig.

De verlenging is nodig om belangrijke onderdelen verder uit te werken, waaronder:

- de bronnenstrategie;
- afspraken met (potentiële) afnemers;
- de doorontwikkeling van de businesscase;
- en duidelijkheid over landelijke regelgeving, in het bijzonder de Wet collectieve warmte (Wcw).

Landelijke context

De warmtetransitie in Zuid-Limburg kent meerdere mogelijke ontwikkelrichtingen. Grootschalige collectieve warmtenetten, zoals Warmtenet Zuid-Limburg, vormen daarbij één van de opties, maar zijn tegelijkertijd complex in ontwikkeling en niet in alle gevallen de meest kosteneffectieve oplossing. In sommige situaties kunnen kleinschaligere of anders vormgegeven warmtenetten passender of financieel gunstiger zijn.

Binnen het Interreg-project **CROSS_HEAT** wordt momenteel onderzocht welke alternatieve ontwikkelroutes voor (grensoverschrijdende) warmtenetten realistisch en juridisch-organisatorisch haalbaar zijn. Daarbij wordt ook gekeken naar mogelijke koppelingen tussen verschillende warmtenetsystemen. Warmtenet Zuid-Limburg zou in de toekomst mogelijk kunnen aansluiten op een dergelijk ander warmtenet, afhankelijk van de gekozen ontwikkelrichting en schaal.

Indien Warmtenet Zuid-Limburg niet (of slechts beperkt) wordt gerealiseerd, kan dit gevolgen hebben voor de beschikbare hoeveelheid collectieve warmtelevering in de regio. In dat geval kan schaarste aan warmtebronnen of schaalnadelen ertoe leiden dat warmtelevering binnen andere systemen complexer wordt of hogere kosten met zich meebrengt. Deze effecten zijn op dit moment onderwerp van nader onderzoek.

Gemeentelijke specifieke toevoeging – Kerkrade

Voor Kerkrade geldt dat het besluit om Fase 3 van Warmtenet Zuid-Limburg te verlengen is besproken binnen de stuurgroep, waarin Kerkrade was vertegenwoordigd. De verlenging past binnen het bestaande mandaat; van de gemeenteraad wordt op dit moment **geen besluit of actie gevraagd**.

Warmtenet Zuid-Limburg wordt voor Kerkrade gezien als één van de mogelijke opties voor de toekomstige warmtevoorziening. Op dit moment is de verwachting dat er de komende jaren geen concrete initiatieven of investeringsbesluiten richting Kerkrade aan de orde zijn. Kerkrade blijft daarom agendalid, zodat aansluiting in de toekomst mogelijk blijft wanneer dit logisch en wenselijk blijkt.

Binnen Fase 3 wordt gewerkt met een zogenoemde **Proof of Concept (PoC)**: een afgebakend onderzoeks- en ontwikkelgebied waarin technische, financiële en organisatorische aannames worden getoetst, zonder daadwerkelijke aanleg. Het uitgangspunt van 70% aansluitbereidheid betreft een rekenkundig uitgangspunt voor de businesscase en is geen beleidsbesluit. Eventuele bestuurlijke keuzes over aansluitpercentages of inzet van instrumenten worden in Kerkrade op een later moment en separaat afgewogen, mede op basis van inzichten uit onder andere het Interreg-project CROSS_HEAT en wijkgerichte analyses.

De verlenging van Fase 3 zorgt ervoor dat het WZL-traject beter aansluit op het moment waarop Kerkrade resultaten verwacht uit deze parallelle trajecten zoals Cross_HEAT. Dit vormt geen belemmering voor het opstellen van het warmteprogramma of wijk- en buurtuitvoeringsplannen.

Met vriendelijk groet,

René van Drunen

Portefeuillehouder Duurzaamheid

Bijlage 1: Oorspronkelijke informatiebrief van Warmtenet Zuid-Limburg

Geachte raads- en commissieleden,

Graag informeren we u over de stand van zaken met betrekking tot de ontwikkelfase, Fase 3, van Warmtenet Zuid-Limburg (WZL).

Tien gemeenten (Beek, Beekdaelen, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Sittard-Geleen en Stein) onderzoeken samen met de Provincie Limburg en Enpuls Warmte Infra (Enexis Groep) de mogelijkheid om een warmtenet in Zuid-Limburg aan te leggen. Dit is een publieke samenwerking, dus zonder commerciële partijen. Het doel hiervan is om tienduizenden woningen en gebouwen in Zuid-Limburg betaalbaar en duurzaam te verwarmen zonder aardgas. Warmtenet Zuid-Limburg gebruikt restwarmte van bedrijven op industriepark Chemelot. Warmtenet Zuid-Limburg is een project dat op grote schaal kan bijdragen aan de klimaatdoelstellingen, de betaalbaarheid van de warmtevoorziening in Zuid-Limburg en aan een duurzamere toekomst voor de regio.

Doel van de huidige fase (Fase 3)

In de huidige Fase 3 wordt onderzocht of een warmtenet op beperkte schaal (in Zuid Geleen) haalbaar en betaalbaar is. Door het warmtenet op beperkte schaal uit te werken, wordt kennis en ervaring opgedaan die benut kan worden voor de mogelijke latere, regionale uitrol. Dit vergroot het inzicht in kansen en risico's en helpt om deze risico's te verkleinen. In deze fase worden nog geen leidingen aangelegd; dat gebeurt pas in Fase 4. Fase 3 richt zich op het uitwerken van de businesscase: zijn er voldoende afnemers, wat kost de aanleg van het warmtenet en welke warmteprijs kunnen inwoners en organisaties verwachten?

Fase 3 levert onder andere kennis op over de organisatie van een publiek warmtebedrijf, de inzet van een regionale warmtebron en de samenwerking tussen gemeenten, Provincie, netbeheerder en andere partners zoals Energie Beheer Nederland (EBN). De fase wordt afgesloten met een investeringsvoorstel voor Fase 4, waarin Warmtenet Zuid-Limburg een warmtebedrijf kan oprichten en de daadwerkelijke aanleg op kleine schaal kan starten.

In onze laatste raadsinformatiebrief van 16 april 2025 over Warmtenet Zuid-Limburg hebben wij u geïnformeerd over de stand van zaken tot april 2025 (daarnaast kunt u via [de website van Warmtenet Zuid-Limburg](#) de eerdere informatiebrieven over het project bekijken).

Samenvatting ontwikkelingen Fase 3

De eerdere planning om begin 2026 een besluit te nemen over een volgende fase is niet haalbaar. Fase 3 van Warmtenet Zuid-Limburg wordt binnen het beschikbare budget en het bestaande mandaat verlengd tot uiterlijk 1 juli 2026. Voor deze verlenging is geen aanvullende besluitvorming nodig. Er is meer tijd nodig om belangrijke onderdelen verder uit te werken, zoals de keuze voor warmtebronnen, afspraken met afnemers, de kosten en de warmteprijs. Daarnaast moet er nog meer duidelijkheid komen over landelijke regelgeving (binnen de nieuwe Wet collectieve warmte).

Warmtenet Zuid-Limburg heeft te maken met landelijke uitdagingen die ook bij andere warmtenetten spelen. Aardgasvrij worden zonder warmtenet in Zuid-Limburg is naar verwachting duurder en ingewikkelder, onder andere door drukte op het elektriciteitsnet (netcongestie) en hoge kosten van individuele aardgasvrije oplossingen. Dit onderstreept het belang om het warmtenet zorgvuldig en voortvarend verder te ontwikkelen. Naast het onderzoek in Zuid Geleen lopen twee regionale onderzoeken naar de mogelijke uitbreiding van het warmtenet in alle WZL-gemeenten. De resultaten worden begin 2026 verwacht en helpen bij toekomstige keuzes.

Voor Fase 3 is de OPZuid-subsidie toegekend. Deze subsidie draagt bij aan het verder uitwerken en testen van nieuwe aansluitmogelijkheden en contractvormen in onderzoeksgebied Zuid Geleen. Ook is de samenwerking binnen Warmtenet Zuid-Limburg versterkt door de aansluiting

van Energie Beheer Nederland (EBN), wat bijdraagt aan een sterke publieke basis. Op dit moment wordt een mix van warmtebronnen onderzocht en wordt een eerste technisch ontwerp van het netwerk en een aanbod voor verschillende groepen afnemers uitgewerkt.

Medio 2026 vindt een gezamenlijke informatiesessie plaats voor gemeenteraden en Provinciale Staten over de stand van zaken van de verlenging van Fase 3. Hieronder leest u een nadere toelichting op de in deze samenvatting genoemde ontwikkelingen.

Verlenging Fase 3

De oorspronkelijke planning was om in het eerste kwartaal van 2026 zowel de oplevering van Fase 3 als een besluit over de vervolgfase voor te leggen aan de tien WZL-gemeenten, Provincie Limburg en Enpuls Warmte Infra (Enexis Groep). Dit blijkt niet haalbaar. Voor een verantwoord besluit over het wel of niet starten van een vervolgfase ontbreken nog belangrijke onderdelen, zoals de verdere uitwerking van de bronnenstrategie, afspraken met afnemers, doorontwikkeling van de businesscase en duidelijkheid over onderdelen van de Wet collectieve warmte (Wcw). Om deze onderdelen verder uit te werken wordt Fase 3 binnen de bestaande Samenwerkings- en ontwikkelovereenkomst Warmtenet Zuid-Limburg ten behoeve van Fase 3 en binnen het beschikbare budget en mandaat verlengd tot uiterlijk 1 juli 2026. Daarom is er binnen deze verlengingsfase geen aanvullende besluitvorming nodig.

Landelijke context

De uitdagingen waar Warmtenet Zuid-Limburg voor staat – bronzekeerheid, aansluitbereidheid en rendabele businesscase – zijn vergelijkbaar met andere warmtenetprojecten in Nederland. Daarnaast loopt Warmtenet Zuid-Limburg ook aan tegen landelijke knelpunten, zoals vertraagde regels van de Wet collectieve warmte (Wcw), onduidelijkheid over waarborgfondsen en landelijke keuzes over het stoppen met het koppelen van warmtepreizen aan de prijs van aardgas. Tegelijkertijd wordt de warmtetransitie in Zuid-Limburg zonder warmtenet naar verwachting duurder en complexer, onder meer door netcongestie en hoge kosten van aardgasvrije individuele oplossingen. Dit onderstreept de noodzaak om Warmtenet Zuid-Limburg zorgvuldig én voortvarend door te ontwikkelen.

Onderzoeken naar de uitbreiding van Warmtenet Zuid-Limburg in alle WZL-gemeenten

Naast de werkzaamheden van Warmtenet Zuid-Limburg voor het Proof of Concept in Zuid Geleen wordt onderzoek gedaan naar de mogelijke uitrol van Warmtenet Zuid-Limburg in alle WZL-gemeenten. Hiervoor lopen op dit moment twee regionale onderzoeken. De resultaten geven gemeenten inzicht in hoe het warmtenet zich de komende jaren kan ontwikkelen en welke stappen daar bij horen.

Binnen het eerste onderzoek, het Regionaal Portfoliomodel, worden alle bestaande warmtebron-studies meegenomen voor het hele regionale gebied van alle WZL-gemeenten. Daarnaast worden alle afzetgebieden in alle WZL-gemeenten voor een collectief systeem meegenomen. Hiermee krijgen alle WZL-gemeenten een inzicht in de fasering, financiële (investerings)opgave en -haalbaarheid, zowel op lokaal als op regionaal niveau. Dit helpt om beter te begrijpen wat er nodig is om het warmtenet uit te breiden.

Het tweede onderzoek, de Doorkijk ontwikkeling Warmtenet Zuid-Limburg, richt zich op de technische doorkijk: hoe kan het warmtenet in de toekomst door heel Zuid-Limburg worden uitgebreid, met mogelijke inzet van lokale duurzame warmtebronnen. Daarbij wordt ook gekeken hoe het systeem kan blijven functioneren wanneer de hoeveelheid restwarmte van industriepark Chemelot in de toekomst verandert.

De uitkomsten van beide onderzoeken worden begin 2026 verwacht en vormen belangrijke bouwstenen voor toekomstige besluiten van alle WZL-gemeenten.

Subsidieregelingen

OPZuid-subsidie toegekend aan Warmtenet Zuid-Limburg

Warmtenet Zuid-Limburg heeft een OPZuid-subsidie ontvangen om de huidige Fase 3 te ondersteunen. Met deze bijdrage worden in het onderzoeksgebied Zuid Geleen nieuwe aansluitmogelijkheden en contractvormen uitgewerkt en getest. Ook worden de technische uitgangspunten verder ontwikkeld en worden ondernemers, inwoners en woningcorporaties betrokken bij de ontwikkeling van het warmtenet. De kennis die hiermee wordt opgebouwd, vormt een belangrijke basis voor de volgende fase.

Voor wat betreft de volgende fase worden er in de komende periode mogelijke opbrengsten van subsidies en de voorwaarden waaraan moet worden voldaan verder in kaart gebracht. Op basis van deze inventarisatie wordt bekeken welke subsidies en andere financieringsmogelijkheden van meerwaarde zijn voor Warmtenet Zuid-Limburg en kunnen bijdragen aan een aantrekkelijk aanbod voor afnemers en een rendabele businesscase.

Governance

Intentieovereenkomst met Energie Beheer Nederland (EBN)

Energie Beheer Nederland (EBN), volledig in handen van de Nederlandse Staat, heeft zich aangesloten bij Warmtenet Zuid-Limburg. Met de ondertekening van de intentieovereenkomst op 15 mei jl. is een belangrijke stap gezet voor Warmtenet Zuid-Limburg. EBN versterkt de publieke basis van het warmtebedrijf. Als landelijke publieke partij brengt EBN expertise, investeringskracht en jarenlange ervaring met grootschalige energie-infrastructuur mee. De deelname van EBN ligt in lijn met haar verwachte rol binnen de ontwikkeling van warmtenetten vanuit de aankomende Wet collectieve warmte, die publieke warmtebedrijven stimuleert en sturing geeft op betaalbare, betrouwbare warmte voor inwoners.

Stand van zaken Wet collectieve warmte (Wcw)

De Eerste Kamer heeft op 9 december 2025 ingestemd met de Wet collectieve warmte. Op dit moment wordt de wet verder uitgewerkt in aanvullende regelgeving, zoals het Besluit collectieve warmte en een ministeriële regeling. De verwachting is dat de wet medio 2026 gefaseerd in werking treedt. Een van de onderdelen die waarschijnlijk als eerste ingaat, is de mogelijkheid voor de minister om de landelijke publieke partij Energie Beheer Nederland (EBN) aan te wijzen voor het organiseren van publieke slagkracht om lokale overheden te ondersteunen in de ontwikkeling van grootschalige, publieke warmtebedrijven. Op basis hiervan kan de governancestructuur voor Warmtenet Zuid-Limburg verder worden uitgewerkt.

Bronnenstrategie

Een belangrijk onderdeel van het warmtenet is de bronnenstrategie: waar komt de warmte vandaan, nu en in de toekomst?

Warmtenet Zuid-Limburg werkt aan een mix van warmtebronnen. De eerste keuze blijft restwarmte van SABIC. Onlangs is de Europese petrochemietak van SABIC overgenomen door een Duitse investeringsmaatschappij. Op dit moment is nog niet duidelijk of deze overname op de langere termijn invloed heeft op Warmtenet Zuid-Limburg. De gesprekken die Warmtenet Zuid-Limburg op dit moment met SABIC voert over de mogelijke levering van restwarmte worden voortgezet. Daarnaast wordt onderzocht welke andere bedrijven op industriepark Chemelot warmte kunnen leveren en welke duurzame warmtebronnen buiten industriepark Chemelot kunnen dienen als achtervangbronnen.

De gesprekken met bedrijven op industriepark Chemelot kosten tijd, onder andere omdat zij door interne projecten en ontwikkelingen in de industrie momenteel andere prioriteiten hebben. Ondanks deze dynamiek blijft er bereidheid om mee te denken, maar capaciteit is niet altijd direct beschikbaar. Warmtenet Zuid-Limburg werkt daarom samen met het Rijk aan een voorstel om restwarmtelevering aantrekkelijker te maken. Tegelijkertijd onderzoekt Warmtenet Zuid-Limburg hoe de risico's rond de warmtebronnen verder kunnen worden beperkt.

Er wordt gekeken naar de structuur van leidingen op industriepark Chemelot, zodat het warmtenet later kan meegroeien en meerdere soorten duurzame bronnen kan aansluiten. Deze

stappen zijn nodig om tot een betrouwbare en stabiele bronnenmix te komen voor de langere termijn.

Engineering

Voor de ontwikkeling van het warmtenet werkt Warmtenet Zuid-Limburg stap voor stap aan een technisch ontwerp. Dit ontwerp laat zien hoe de warmte van industriepark Chemelot straks bij woningen, bedrijven en maatschappelijk vastgoed kan komen.

De afgelopen periode zijn belangrijke onderdelen van dit ontwerp uitgewerkt. Zo is er een eerste ontwerp gemaakt voor de plek waar de warmte het netwerk binnenkomt (de zogenaamde hub) en voor het netwerk van leidingen dat de warmte door Zuid Geleen vervoert. Deze ontwerpen helpen ons om beter inzicht te krijgen in de techniek, de kosten en de ruimte die het warmtenet nodig heeft.

Met deze technische tussenstappen bereiden we de volgende fase voor, waarin het ontwerp verder wordt uitgewerkt en klaar wordt gemaakt voor besluitvorming.

Aanbod afnemers

In het Proof of Concept (PoC)-gebied Zuid Geleen wordt gewerkt aan een aanbod voor aansluiting op het warmtenet. Dit geldt voor zowel afnemers als voor het op te richten warmtebedrijf Warmtenet Zuid-Limburg. Het PoC bestaat uit twee onderdelen:

PoC A – gehele gebied Zuid Geleen (incl. kleinverbruikers)

In de businesscase wordt uitgegaan van een minimale aansluitbereidheid van 70% onder particuliere woningeigenaren. Doel van PoC A is het krijgen van inzicht in wat nodig is om 70% aansluitbereidheid onder particuliere woningeigenaren en VvE's te bereiken. In de afgelopen periode is hiervoor in Zuid Geleen een intensief participatieproces doorlopen met meedenkgroepen (circa 25 deelnemers), informatiebijeenkomsten en individuele gesprekken. Gaandeweg dit proces, en naarmate er meer informatie werd gegeven, gaf het merendeel van de deelnemers van de meedenkgroepen en informatiebijeenkomsten aan positiever tegenover het warmtenet te staan. Inwoners hechten vooral waarde aan betaalbaarheid, duidelijkheid over voorwaarden, ontzorging en het publieke karakter van Warmtenet Zuid-Limburg. De inzichten worden meegenomen in het Warmte Uitvoeringsplan Zuid Geleen en het concept aanbod.

PoC B – startmotor

PoC B vormt de basis voor de verdere ontwikkeling van Warmtenet Zuid-Limburg en richt zich op een kleiner gebied binnen Zuid Geleen met vastgoed van woningcorporaties, maatschappelijk vastgoed en zakelijke afnemers (waaronder MKB).

Met woningcorporaties wordt overlegd over de voorwaarden waaronder zij in de vervolgfase bereid zijn om hun vastgoed aan te sluiten op het warmtenet met speciale aandacht voor de financiële situatie van de sociale huurder. Met zakelijke afnemers en maatschappelijke organisaties worden een-op-een gesprekken gevoerd om wensen en voorwaarden te verkennen waaronder zij bereid zijn aan te sluiten op het warmtenet.

Gezamenlijke informatiesessie gemeenteraden en Provinciale Staten

Medio 2026 wordt een gezamenlijke informatiesessie georganiseerd voor gemeenteraadsleden en Statenleden. Tijdens deze bijeenkomst geven we informatie over de stand van zaken van Fase 3 en beantwoordt de WZL-projectgroep uw vragen over het proces en de technische ontwikkeling van Warmtenet Zuid-Limburg. U ontvangt hiervoor te zijner tijd een uitnodiging.

Op de website van Warmtenet Zuid-Limburg vindt u [algemene informatie](#) en [Veelgestelde vragen | Warmtenet Zuid-Limburg](#)